

Monumentnummer*: 524926

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 10923/1

Monumentnaam**

't Hooge Huys/Princenhof

Woonplaats*

Alkmaar

Gemeente*

Alkmaar

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Sint Laurensstraat

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

1811 KM

Woonplaats*

Alkmaar

Situering

Locatie

Centrum

Sint Laurensstraat

3

1811 KM

Alkmaar

Centrum

Kadastrale gemeente*

ALKMAAR

Sectie*

A

Kad. object*

5390

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

KANTOORGEBOUW "Hooge Huys" met bijbehorende CONCIERGEWONING uit 1931 en KANTOORGEBOUW "Princenhof" uit 1933, gebouwd naar ontwerp van A.J. Kropholler in zijn karakteristieke traditionalistische robuuste bouwstijl. Het oorspronkelijke ontwerp van Kropholler uit 1931 omvatte eveneens het pas in 1936 gebouwde politiebureau, dat via een poortgebouw verbonden zou worden met het "Hooge Huys". De "Princenhof" is in 1961, tegelijk met de bouw van het kantoorpand "Hof van Teylingen" op de hoek met de Gedempte Nieuwesloot, opgehoogd met één bouwlaag. Het "Hof van Teylingen" sluit stilistisch aan bij de overige kantoorgebouwen en is ontworpen door N. Bijl.

Het samengestelde pand beslaat de gehele zuidoostelijke gevelwand van de St. Laurensstraat in het centrum van Alkmaar, tegenover het voormalige politiebureau aan het Kerkplein.

N.B. De "Hof van Teylingen" uit 1961 valt vanwege de datering niet onder de bescherming maar maakt wel deel uit van het ensemble.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Het kantoorgebouw bestaat uit twee bouwvolumes, opgetrokken in grote rode handvormsteen (type kloostermop) met in natuursteen uitgevoerde onderdelen zoals plinten, waterdorpels, lateien, sierblokken en aanzetstenen bij vensters en bogen. Het "Hooge Huys" telt boven een souterrain twee bouwlagen en de "Princenhof" drie, beide onder steile zadeldaken met uitzwenkende dakvoet en leidekking. De eindgevels van het "Hooge Huys" zijn uitgevoerd met trapgevels en die van de "Princenhof" met tuitgevels. De rechthoekige vensters zijn grotendeels uitgevoerd met openslaande vier- of zesruits ramen onder twee- of vierruits bovenlichten.

Het gezicht van het "Hooge Huys" wordt grotendeels bepaald door de monumentale trapgevel (ZW) aan de Langestraat. De entree bevindt zich in een hoekportiek met gemetselde rondbogen die zowel naar de Langestraat als naar de St. Laurensstraat is geopend. De rondbogen komen op de hoek samen in een forse gemetselde kolom met samengestelde natuurstenen console. De aanzetstenen van de bogen bestaan eveneens uit grote blokken geprofileerde natuursteen. In de ingangsportiek bevindt zich een brede trap die leidt naar een getoogde dubbele koperen deur op de bel-etage. Rechts van de rondboog in de gevel aan de Langestraat een klein venster en twee grotere vensters met glas-in-loodramen in de bovenlichten. Uiterst rechts een gevelopening waar zich oorspronkelijk een deur bevond en daarboven een klein rondboogvenster. Op de verdieping drie paar gekoppelde vensters met tussen de linker twee een natuurstenen medaillon met reliëf, voorstellende een pelikaan die drie jongen voedt met bloed uit zijn borst. Het brede linker deel van de voorgevel aan de Langestraat eindigt in een hoge monumentale trapgevel van zes trappen, afgedekt door gemetselde ezelsruggen. In de geveltop een toppilaster op eenvoudige afgeronde natuurstenen console met een fors smeedijzeren gevelanker. Bovenin de trapgevel een klein zoldervenster. Het smallere rechter deel van de gevel wordt afgesloten door een natuurstenen mastgoot op afgeronde consoles. De kap boven dit gedeelte staat loodrecht op het hoofddak van het pand. In de natuurstenen plint van de zijgevel (NW) een reeks kleine kelderramen met diefijzers. Ongeveer in het midden van de gevel op de bel-etage een gekoppeld venster met tweeruits bovenlicht. In de vensters zijn gekleurde glas-in-loodramen met figuratieve voorstellingen opgenomen. Links daarvan een breed samengesteld kozijn van vijf zesruits vensters met openslaande ramen onder vierruits bovenlichten. Rechts van het midden twee kleinere vieruits vensters met glas-in-lood in de tweeruits bovenlichten en op de hoek de rondboog van het portiek. Naast de rondboog bevindt zich een kleine terracotta gevelsteen met twee vissen (een verwijzing naar Jacob Cabeliau, bevelhebber tijdens het beleg van Alkmaar in 1573, die in 1574 op 't Hooge huys stierf). Op de verdieping in het midden vier kleine venstertjes onder doorlopende strek, geflankeerd door aan elke zijde twee paar gekoppelde vensters. De gevel wordt beëindigd door een natuurstenen mastgoot op consoles. In de middenas van de gevel, vlak boven de gootlijst een kleine dakkapel met een puntgeveltje onder zadeldakje. De noordoostelijke trapgevel van het "Hooge Huys" eindigt in een hoge schoorsteen met kap. Op de bel etage rechts drie gekoppelde grote vensters en links daarvan een enkel venster. Op de verdieping rechts een gekoppeld venster en links een enkel venster en daarboven in de trapgevel een klein zoldervenster. Links van de zijgevel bevindt zich de teruggerooide uitbouw met de conciërgewoning op de verdieping. De uitbouw telt twee bouwlagen onder een zadeldak met leien dat aan de noordoostzijde is afgesloten met een trapgevel. Het voorterrein wordt van de Laurensstraat afgescheiden door een bakstenen muurtje met houten toegangshek tussen twee pijlers met zittende wapendragende leeuwen. In de gevel beganegronds rechts de deur naar de bovenwoning met een klein zijlicht en links een dubbele geverniste rondboogdeur en een kleinere enkele deur onder rondboog. Op de eerste verdieping twee vensters met vierruits openslaande ramen onder tweeruits bovenlichten en rechts daarvan een vieruits venster. Op de tweede verdieping twee zesruits vensters met

openslaande ramen en rechts een klein tweeruits venster. De gevel van de "Princenhof" (NO) langs de St. Laurensstraat is eenvoudiger gedetailleerd dan die van het "Hooge Huys". Op de begane grond rechts een brede dubbele rondboogdeur. Links daarvan bevinden zich drie en rechts daarvan één gekoppeld venster. Op de eerste en tweede verdieping lagere vensters, grotendeels gekoppeld.

INTERIEUR. In het "Hooge huys" is een groot deel van het oorspronkelijke interieur inclusief het meubilair uit de bouwtijd naar ontwerp van Kropholler bewaard gebleven. De grote centrale hal op de bel etage heeft een vloer van gepolijste vierkante platen Comblanchien, de wanden zijn opgetrokken in schoon metselwerk van gele baksteen en voorzien van tegeltableaus met de wapens van Alkmaar en Noord-Holland. De vergader-, spreek-, en directeurskamers zijn voorzien van lambrizingen, een ingebouwde kast, en tegeltableaus met dierenriemtekens. In vrijwel het gehele pand zijn de oorspronkelijke deuren bewaard gebleven.

Waardering

De kantoorgebouwen "Hooge Huys" en "Princenhof" uit 1931-1933 met bijbehorende conciërgewoning zijn van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische waarde als representatief en zowel uit- als inwendig grotendeels gaaf voorbeeld uit het oeuvre van A.J. Kropholler in zijn kenmerkende traditionalistische robuuste bouwstijl. Het pand is van stedenbouwkundig belang vanwege de beeldbepalende situering in het centrum van Alkmaar tegenover het eveneens door Kropholler ontworpen voormalige politiebureau.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen
Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Handel en kantoor
Dienstwoning(K)

Functie

Kantoorgebouw
Conciërgewoning